

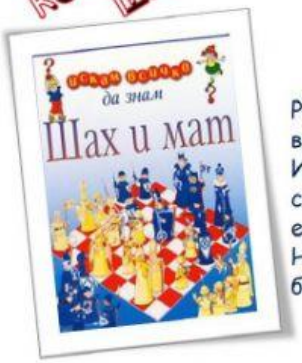
Четене с разбиране

КОЙ Е ИЗМИСЛИЛ ШАХМАТА?

Според повечето специалисти шахът е дошъл от Индия. Оттам през Персия и Арабия той се разпространил в Европа и с течение на времето претърпял някои промени. Днешните правила за игра на шах важат за цяла Европа от 1550 г. /16. век/.

Играта пресъздава битката между две равностойни армии. Войниците, които по брой са най-много, представят пехотинците. Имената на фигурите, които се използват в шаха, говорят за начина на живот в Европа от времето преди 16. век. Всеки от двамата играчи има по един цар, една царица /дама/, офицери и войници /пешки/.

Играчите имат по два топа. В хода на играта те имат право веднъж да разменят едновременно местата на топа и царя, така наречената рокада.

Обозначението РОКАДА напомня, че топът от шаха се наричал на древния език на персите РОК. Той носел и името на митичната птица РОК, която била толкова силна, че можела да вдига слонове. Как тази птица е попаднала в шаха, ние не знаем.

Играчът казва „ шахмат", когато противникът не може да направи вече ход, без да загуби коня си. Така играта завършва. Думата „шахмат" идва от арабското „ал-шах-мат" и означава „Царят е мъртъв"

Някои историци смятат, че шахът и играта дама м началото не били възприемани като игра, а били използвани от гледачките, за да познават бъдещето чрез разположението на фигурите.

Из „Детска енциклопедияза световната цивилизация, обичаи и нрави"
Мери Илтинг и Франклин Фолсъм

1. Коя е родината на шаха?

2. Коя друга игра освен ШАХМАТ се споменава в текста?

3. От колко играчи се играе шахматът?

4. От колко века са разпространени правилата на играта ШАХМАТ в Европа?

седем века | пет века | шест века

5. За какво се е използвал шахът в миналото?

6. Обясни хода РОКАДА.

7. В оцветената част от текста открий две двойки сродни думи и ги запиши.

8. Запиши представката на думата РАЗМЕНИ.

9. Запиши сродна дума на думата ГЛЕДАЧКИТЕ.

10. В оцветената част от текста открий и запиши наименованието на най-многобройните шахматни фигури.

11. Запиши корена на думата НАРЕЧЕНАТА.

12. Напиши двете значения на думата РОК според текста.

13. Какви са думите ПОПАДНАЛА и НАПАДАТЕЛ?

противоположни | синоними | сродни

LIVEWORKSHEETS

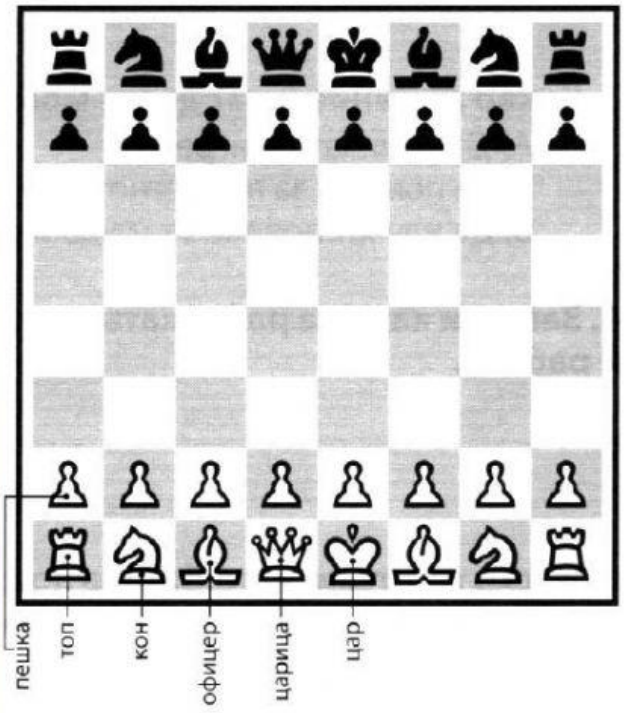
14. *С коя от думите можеш да замениш подчертаната дума в изречението: „Играта пресъздава битката между две равностойни армии".*

развива | организира | пресътворява

15. Иван и Драган играят шах. Иван е взел седем от фигурите на Драган, а Драган е взел шест от фигурите на Иван. Ако отначало на дъската е имало толкова фигури, колкото са показани на чертежа, колко фигури има там в момента?

23 | 21 | 19

16. Коя шахматна фигура от илюстрацията НЕ се споменава в текста?

17. Като използваш информацията от текста, попълни таблицата.

Какво означава думата „шахмат"?	....
Кога играчът казва „шахмат"?	....

LIVEWORKSHEETS